

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ BAĞIL DEĞERLENDİRME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu düzenlemenin amacı, Çukurova Üniversitesi bünyesindeki Diş Hekimliği, Tıp ve Devlet Konservatuarı hariç ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında ölçme ve değerlendirmeye ilişkin kurallar ile uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu esaslar, Çukurova Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Çukurova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine tâbi fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulları ve enstitülerdeki ölçme ve değerlendirme uygulama usûl ve esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönerge, 16 Haziran 2013 tarih ve 28679 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çukurova Üniversitesi Ön lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin 26'nci maddesi ve 3 Eylül 2013 tarih ve 28754 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çukurova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönergede geçen;

- Birim: Çukurova Üniversitesine bağlı enstitü, fakülte, yüksekokul, konservatuar ve meslek yüksekokulunu,
- Senato: Çukurova Üniversitesi Senatosunu,
- Üniversite: Çukurova Üniversitesini,

ifade eder.

Kısaltmalar

MADDE 5- (1) Bu yönergede geçen;

- BDKL: Bağlı Değerlendirmeye Katılma Limitini
- BDS: Bağlı Değerlendirme Sistemini,
- HBN: Dönem Sonu Ham Başarı Notunu,
- MDS: Mutlak Değerlendirme Sistemini,
- Program: Diploma Programını,
- YSAL: Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme Sınav Notu Alt Limitini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Değerlendirme Sisteminin Belirlenmesi

MADDE 6- (1) Üniversite bünyesindeki birimlerde değerlendirme Bağlı Değerlendirme Sistemine (BDS) göre yapılır. Aşağıdaki durumlarda mutlak değerlendirme yapılır.

- Bağlı Değerlendirmeye alınacak öğrenci sayısı veya mevcudu 20'den az olan sınıflarda
- Lisansüstü programlarda
- (**Senato-30/12/2014-17/03**) Uzaktan Öğretim programlarında

Notların Hesaplanması ve Arşivlenmesi

MADDE 7- (1) Her iki değerlendirme sisteminde notların hesaplanmasına ilişkin işlemler öğrenci otomasyon programıyla yapılır. Otomasyon programına işlenen notlara ilişkin tüm verilerin güvenli şekilde yedeklenerek arşivlenmesinden Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı sorumludur.

Öğretim Elemanlarının Sorumluluğu

MADDE 8- (1) Dersin sorumlu öğretim elemanları, öğrencilerinin devam durumu ve notlarının belirlenen süreler içinde üniversite otomasyon sistemine girilmesinden sorumludur.

Devamsız Öğrencilerin Durumu

MADDE 9- (1) Devamsız öğrenciler, Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarına giremezler ve bu öğrencilere **NA** harf notu verilir.

(2) **(Değişik - Senato-30/12/2014-17/03)** Uygulamada başarısız öğrenciler, Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarına giremezler ve bu öğrencilere **UB** harf notu verilir.

Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme Sınav Notu Alt Limiti (YSAL)

MADDE 10- (1) **(Değişik - Senato-30/12/2014-17/03)** Her iki değerlendirme sisteminde de yarıyıl içi/yıl içi etkinlik notlarına bakılmaksızın öğrencilerin başarı notunun hesaplanabilmesi için Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavından 100 üzerinden en az **20** almaları gerekir. Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavında bu sınır değerinin altında not alan öğrencilere **FF** ve Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarına girmeyen öğrencilere **FG** harf notu verilir. Bir programda uygulanacak bu alt sınır, ilgili birim yönetim kurulu kararı ile yükseltilebilir.

Dönem Sonu Ham Başarı Notunun (HBN) Hesaplanması

MADDE 11- (1) HBN, öğrencilerin yarıyıl içi/yıl içi etkinlikleri ve Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarının ağırlıklı aritmetik ortalamasıdır. HBN'nin hesaplanmasında yarıyıl içi/yıl içi etkinliklerinden elde edilen puanın yüzde 40'ı, Yarıyılsonu/Yılsonu/Bütünleme sınavlarından elde edilen puanın yüzde 60'ı alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mutlak Değerlendirme Sistemi

Değerlendirme Yöntemi

MADDE 12- (1) Mutlak değerlendirme sistemi, bir öğrencinin başarısını, öğrencinin ait olduğu gruptaki diğer öğrencilerin başarısına göre değil, her bir öğrencinin notunu bağımsız olarak, önceden belirlenmiş belirli mutlak standartlara göre değerlendirir.

Harf Notlarının Hesaplanması

MADDE 13- (1) Mutlak Değerlendirme Sistemi'nde, öğrencilerin HBN'leri **Tablo 1**'de gösterilen "Mutlak Aralıklar"a göre başarı notu olarak harf notuna çevrilir.

(2) Bu Yönergenin 6 ıncı maddesi kapsamında belirtilen durumlarda bu tablo kullanılır.

(3) Mutlak değerlendirme sisteminde, ondalıklı HBN'ler virgülden sonraki sayı beş veya beşten büyükse bir üst tam sayıya yuvarlanır.

Tablo 1 – Mutlak Aralıklar (Değişik - Senato-30/12/2014-17/03)

Dörtlük Sistem	Harf Notu	HBN Aralıkları
4,00	AA	90 – 100
3,50	BA	80 – 89
3,00	BB	70 – 79
2,50	CB	60 – 69
2,00	CC	50 – 59
1,50	DC	40 – 49

1,00	DD	30 – 39
0,00	FF	0 – 29

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bağıl Değerlendirme Sistemi

Değerlendirme Yöntemi

MADDE 14- (1) Bağıl değerlendirme sistemi, bir öğrencinin başarısını mutlak standartlara göre değil öğrencinin ait olduğu grubun genel başarısına göre değerlendiren istatistiksel bir yöntemdir. Bu sistemde bir notun, grubun HBN ortalamasından büyük olması başarının artması, küçük olması ise başarının azalması olarak yorumlanır. Bağıl sistemin uygulanma şekli bu yönergenin 15 inci maddesinde açıklanmıştır.

Harf Notlarının Hesaplanması

MADDE 15 – (1) (Değişik - Senato-30/12/2014-17/03) HBN'si **20** 'nin altında kalan ve/veya Yarıyılsonu/Yıl sonu/Bütünleme sınavına hakkı olduğu halde girmeyen ya da devamsızlık nedeni ile giremeyen öğrencilerin notları Bağıl Değerlendirme Sistemindeki hesaplama dâhil edilmez. Bunlardan HBN'si 20'nin altında kalan öğrenciler **FF** ve Yarıyılsonu/Yıl sonu/Bütünleme sınavına girmeyen öğrenciler doğrudan **FG**, devamsız öğrenciler **NA** harf notu olarak başarısız sayılır.

(2) HBN'si en az 90 olan öğrenciler Bağıl Değerlendirme Sistemine dâhil edilmezler ve doğrudan **AA** alırlar.

(3) Bağıl değerlendirme sisteminde HBN değerlerinin harf notlarına çevrilmesinde değerlendirmeye katılan öğrencilerin HBN'lerinin aritmetik ortalaması (μ) ve standart sapması (σ) esas alınır. Bu değerlerin hesaplanmasında ise, X bağıl değerlendirmeye dâhil edilen bir öğrencinin HBN'sini ve N, bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısını göstermek üzere aşağıdaki formüller kullanılır:

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}, \quad \sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \mu)^2}{N}}$$

(4) Bağıl değerlendirme sisteminde öncelikle bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısı (N) ve standart sapma (σ) değerine bakılır. $N < 20$ veya $\sigma < 8$ olması durumunda **Tablo 1**'deki sabit aralıklar kullanılarak Mutlak Değerlendirme yapılır. $N \geq 20$ ve $\sigma \geq 8$ ise **Tablo 2**'de yer alan ortalama ve standart sapmaya bağlı değişken aralıklar kullanılarak Bağıl Değerlendirme yapılır.

(5) Değişken aralıklar HBN'lerin ortalaması dikkate alınarak grubun başarı durumuna göre Çok Düşük, Düşük, Ortanın Altı, Orta, Ortanın Üstü, Yüksek ve Çok Yüksek şeklinde yedi düzey olarak belirlenmiştir.

(6) AA harf notu alt sınırının 100'ü aştığı durumda Tablo 1'deki sabit aralıklar kullanılır.

Tablo 2 – Değişken aralıklar*

Harf Notu	Çok Düşük: $\mu < 45$	Düşük: $45 \leq \mu < 55$	Ortanın altı: $55 \leq \mu < 65$
AA	$[\mu + 2.8\sigma, 100]$	$[\mu + 2.5\sigma, 100]$	$[\mu + 2.2\sigma, 100]$
BA	$[\mu + 2.089\sigma, \mu + 2.8\sigma)$	$[\mu + 1.833\sigma, \mu + 2.5\sigma)$	$[\mu + 1.578\sigma, \mu + 2.2\sigma)$
BB	$[\mu + 1.378\sigma, \mu + 2.089\sigma)$	$[\mu + 1.167\sigma, \mu + 1.833\sigma)$	$[\mu + 0.956\sigma, \mu + 1.578\sigma)$
CB	$[\mu + 0,667\sigma, \mu + 1.378\sigma)$	$[\mu + 0.5\sigma, \mu + 1.167\sigma)$	$[\mu + 0.333\sigma, \mu + 0.956\sigma)$
CC	$[\mu - 0.4\sigma, \mu + 0,667\sigma)$	$[\mu - 0.5\sigma, \mu + 0.5\sigma)$	$[\mu - 0.6\sigma, \mu + 0.333\sigma)$
DC	$[\mu - 0.8\sigma, \mu - 0.4\sigma)$	$[\mu - \sigma, \mu - 0.5\sigma)$	$[\mu - 1.2\sigma, \mu - 0.6\sigma)$
DD	$[\mu - 1.2\sigma, \mu - 0.8\sigma)$	$[\mu - 1.5\sigma, \mu - \sigma)$	$[\mu - 1.8\sigma, \mu - 1.2\sigma)$
FF	$< \mu - 1.2\sigma$	$< \mu - 1.5\sigma$	$< \mu - 1.8\sigma$

Harf Notu	Orta: $65 \leq \mu < 70$	Ortanın üstü: $70 \leq \mu < 75$	Yüksek: $75 \leq \mu < 80$
-----------	--------------------------	----------------------------------	----------------------------

AA	$[\mu + 2\sigma, 100]$	$[\mu + 1.8\sigma, 100]$	$[\mu + 1.4\sigma, 100]$
BA	$[\mu + 1.407\sigma, \mu + 2\sigma)$	$[\mu + 1.238\sigma, \mu + 1.8\sigma)$	$[\mu + 0.898\sigma, \mu + 1.4\sigma)$
BB	$[\mu + 0.813\sigma, \mu + 1.407\sigma)$	$[\mu + 0.676\sigma, \mu + 1.238\sigma)$	$[\mu + 0.396\sigma, \mu + 0.898\sigma)$
CB	$[\mu + 0.22\sigma, \mu + 0.813\sigma)$	$[\mu + 0.113\sigma, \mu + 0.676\sigma)$	$[\mu - 0.11\sigma, \mu + 0.396\sigma)$
CC	$[\mu - 0.67\sigma, \mu + 0.22\sigma)$	$[\mu - 0.73\sigma, \mu + 0.113\sigma)$	$[\mu - 0.86\sigma, \mu - 0.11\sigma)$
DC	$[\mu - 1.33\sigma, \mu - 0.67\sigma)$	$[\mu - 1.46\sigma, \mu - 0.73\sigma)$	$[\mu - 1.73\sigma, \mu - 0.86\sigma)$
DD	$[\mu - 2\sigma, \mu - 1.33\sigma)$	$[\mu - 2.2\sigma, \mu - 1.46\sigma)$	$[\mu - 2.6\sigma, \mu - 1.73\sigma)$
FF	$< \mu - 2\sigma$	$< \mu - 2.2\sigma$	$< \mu - 2.6\sigma$

Harf Notu	Çok Yüksek: $\mu \geq 80$	* "[" notasyonu sınırın "dâhil" olduğu ve "]" notasyonu ile sınırın "dahil olmadığı" belirtilmiştir. Tabloda N, bağıl değerlendirmeye katılan öğrenci sayısını, μ , HBN'lerin ortalamasını, σ ise bu değerlerin standart sapmasını göstermektedir.
AA	$[\mu + \sigma, 100]$	
BA	$[\mu + 0.556\sigma, \mu + \sigma)$	
BB	$[\mu + 0.111\sigma, \mu + 0.556\sigma)$	
CB	$[\mu - 0.33\sigma, \mu + 0.111\sigma)$	
CC	$[\mu - \sigma, \mu - 0.33\sigma)$	
DC	$[\mu - 2\sigma, \mu - \sigma)$	
DD	$[\mu - 3\sigma, \mu - 2\sigma)$	
FF	$< \mu - 3\sigma$	

(7) Bütünleme sınavı harf notları, bütünleme sınavı HBN aritmetik ortalamasının final sınavı HBN aritmetik ortalamasından küçük veya eşit olduğu durumda, final sınavında oluşan aralıklara göre belirlenir. Diğer durumlarda ise bütünleme sınavının değerlendirilmesi final sınavından bağımsız olarak bu yönergenin 15 inci maddesinin 4 üncü fıkrasına göre yapılır.

(8) Standart sapmaya ilişkin eşik değer "8" dir. Ancak, bu eşik değer senato kararıyla en fazla "10" değerine kadar yükseltilebilir.

(9) Bir dersin birden fazla gruba ayrılarak aynı öğretim elemanı tarafından verilmesi durumunda gruplar birlikte değerlendirilir.

(10) (**Senato-30/12/2014-17/03**) Aynı öğretim elemanı tarafından verilen aynı kodlu I. ve II. öğretim dersleri birlikte değerlendirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Özel Hükümler

Yüksek Lisans ve Bilimsel Hazırlık Öğrencilerinin Durumu

MADDE 16- (1) Yüksek lisans/Bilimsel Hazırlık öğrencilerinin lisans düzeyinden ders alması durumunda; Çukurova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine uygun olarak lisans düzeyindeki devam koşulları geçerli olmak üzere lisans derslerinden aldığı notlar lisans öğrencileri ile aynı grupta değerlendirilir. Bu öğrencilerin başarı koşulları lisansüstü programdaki başarı değerlendirme ölçütlerine göre tespit edilir.

Diğer Sınavların Değerlendirilmesi

MADDE 17- (1) Tek ders, af, muafiyet v.b. sınavların değerlendirilmesinde, söz konusu sınavda alınan not HBN kabul edilerek mutlak değerlendirme sistemi aralıkları kullanılır.

(2) Çukurova Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 33 üncü maddesinin 2 nci fıkrasına göre yapılan yarıyılsonu/yılsonu sınavlarına giren öğrencilerin başarı notunun belirlenmesinde, yarıyıl içi /yıl içi etkinliklere ait notlar da dikkate alınarak hesaplanan HBN ve bu öğrencilerin giremediği yarıyılsonu/yılsonu/bütünleme sınavında uygulanan not aralıkları kullanılır.

ALTINCI BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yürürlük

MADDE 18- (1) Bu esaslar, 2014-2015 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19- (1) Bu esasları Çukurova Üniversitesi Rektörü yürütür.